

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **G., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., proti povinnej **N.**, so sídlom v Č., IČO: X., **pre vymoženie 19 210,35 € (578 731 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4 Er 371/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Čadca z 29. januára 2008 č.k. 4 Er 371/2007-140 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 27. februára 2009 sp. zn. 10 CoE 67/2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky **z r u š u j e**

- a) uznesenie Krajského súdu v Žiline z 27. februára 2009 sp. zn. 10 CoE 67/2008, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Čadca z 29. januára 2008 č.k. 4 Er 371/2007-140 vo výroku o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie exekúcie,
- b) uznesenie Okresného súdu Čadca z 29. januára 2008 č.k. 4 Er 371/2007-140 vo výroku o zamietnutí návrhu povinného na zastavenie exekúcie.

Vec v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie Okresnému súde Čadca.

O d ô v o d n e n i e

Návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdnemu exekútorovi JUDr. T. B. sa G., a.s. ako oprávnený domáhal vykonania exekúcie na majetok N. ako povinnej na základe exekučných titulov, a to platobného výmeru z 21. októbra 2002 číslo 847/2002 v spojení s rozhodnutím z 3. januára 2003 číslo 847/2002 a platobného výmeru z 21. októbra 2002 číslo 848/2002 v spojení s rozhodnutím z 3. januára 2003 číslo 848/2002, ktoré vydal JUDr. T. K., správca konkurznej podstaty úpadcu P. v likvidácii. Uvedenými platobnými výmermi bolo

povinnej predpísané poistné vo výške 578 731 Sk za obdobie 03/96 – 05/99 a poplatok z omeškania za neodvedenie tohto poistného vo výške 1 400 512 Sk. K návrhu na vykonanie exekúcie pripojil zmluvu o postúpení pohľadávky zo 7. júla 2005 uzavretú medzi JUDr. T. K., správcom konkurznej podstaty úpadcu P. v konkurze a spoločnosťou Z., s.r.o., ako aj zmluvu o postúpení pohľadávky z 29. septembra 2006 uzavretú medzi spoločnosťou Z., s.r.o. a oprávneným. Oprávnený v návrhu dôvodil, že pohľadávku voči povinnej nadobudol postúpením na základe uvedených zmlúv.

Na základe poverenia na vykonanie exekúcie, vydaného súdom na vykonanie vyššie označených platobných výmeroch, vydal exekútor dňa 20. augusta 2007 podľa § 47 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) upovedomenie o začatí exekúcie. Povinná podala proti upovedomeniu o začatí exekúcie námietky, ďalej podala návrh na odklad exekúcie, návrh na zastavenie exekúcie, ako i návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Okresný súd Čadca uznesením z 29. januára 2008 č.k. 4 Er 371/2007-140 rozhodol tak, že návrh povinnej na odklad exekúcie, námietky povinnej proti upovedomeniu o začatí exekúcie, ako i návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietol a povinnej nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesenie odôvodnil tým, že dôvod uvedený v § 56 ods. 4 Exekučného poriadku, pre ktorý povinná žiadala odklad exekúcie, nie je daný. Návrhu na zastavenie exekúcie nevyhovelo z dôvodu, že nezistil, že by exekučné tituly boli v rozpore so zákonom a námietkam proti upovedomeniu o začatí exekúcie z dôvodu, že boli podané po lehote stanovenej v § 50 ods. 1 Exekučného poriadku na podanie námietok. Taktiež nezistil splnenie podmienok uvedených v § 138 O.s.p. pre oslobodenie povinnej od súdnych poplatkov.

Krajský súd v Žiline na odvolanie povinnej uznesením z 27. februára 2009 sp. zn. 10 CoE 67/2008 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým zamietol návrh povinnej na zastavenie exekúcie, zrušil uznesenie vo výroku, ktorým povinnej nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie. Súčasne vyslovil, že nenapadnuté výroky o zamietnutí návrhu povinnej na odklad exekúcie a zamietnutí námietok povinnej proti upovedomeniu o začatí exekúcie, zostávajú nedotknuté. Potvrdzujúci výrok odôvodnil tým, že „v exekučnom konaní nie je možné, a ani prípustné,

posudzovať tie argumenty účastníka (osobitne povinného), ktoré mali a mohli byť uplatnené v základnom konaní. Rovnako inštitúty exekučného konania (napríklad námietky povinného proti upovedomeniu o začatí exekúcie, návrh povinného na zastavenie exekúcie) neslúžia ako ďalší opravný prostriedok vo vzťahu k exekučnému titulu (exekučným titulom), t.j. vo vzťahu k vymáhaným rozhodnutiam.“. Nestotožnil sa tvrdeniami povinnej v odvolaní, že pohľadávka vzniká až okamihom jej judikovania (priznania konkrétnym právoplatným a vykonateľným rozhodnutím) a mal za to, predmetom postúpenia môže byť ktorákoľvek existujúca pohľadávka a nielen pohľadávka „judikovaná“. Za neopodstatnené považoval aj tvrdenie povinnej, že vymáhaný záväzok prešiel v dôsledku zmeny zriaďovateľa na Ministerstvo zdravotníctva SR, resp. na štát. Poukázal na to, že vymáhaný záväzok vznikol za činnosti povinnej ako samostatného právneho subjektu a otázka zriaďovateľa nemá vplyv ako na existenciu tohto záväzku, tak i na nositeľa vymáhanej povinnosti; ide i záväzok samostatnej povinnej (príspevkovej organizácie) a nie o záväzok zriaďovateľa.

Proti uzneseniu Okresného súdu Čadca z 29. januára 2008 č.k. 4 Er 371/2007-140 vo výroku, ktorým bol návrh povinnej na zastavenie exekúcie zamietnutý, v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline z 27. februára 2009 sp. zn. 10 CoE 67/2008, ktorým v tejto časti uznesenie okresného súdu potvrdil, podal generálny prokurátor Slovenskej republiky mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“). Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uvedené rozhodnutia v dovolaniích napadnutých častiach zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Čadca na ďalšie konanie.

Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní poukázal na to, že oba sudy nevenovali dostatočnú pozornosť rozhodnutiam predloženým na výkon exekúcie napriek tomu, že im táto povinnosť vzniká už v momente rozhodovania o žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Predpokladom pre vykonanie exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia, notárskej zápisnice alebo schváleného zmieru, ktoré sú bližšie špecifikované v § 41 Exekučného poriadku. Platobné výmery predložené v preskúmvanej veci ako exekučné tituly neboli vydané orgánom na vydanie takéhoto rozhodnutia príslušným; boli vydané správcom konkurznej podstaty úpadcu, ktorému takéto oprávnenie nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Ide o nulitné akty, z ktorého dôvodu je výkon exekúcie v danom prípade neprípustný. Vo väzbe na to poukázal na právny záver, ktorý bol vyjadrený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. apríla 2009 sp. zn. 3 M Cdo 20/2008.

Oprávnený ani povinná sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas (§ 243g O.s.p.) generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243e ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie bolo podané dôvodne.

Dovolací súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, či na nútený výkon rozhodnutia (exekúciu) bolo vydané rozhodnutie, ktoré môže byť podľa Exekučného poriadku titulom pre vykonanie exekúcie. Vychádzal pritom z nižšie uvedeného nesporného skutkového a právneho stavu:

V čase, keď mali byť vydané vykonávané rozhodnutia (21. október 2002), postavenie zdravotných poisťovní upravoval zákon č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení predpisov účinných k 28. januáru 2003 (ďalej len „zákon č. 273/1994 Z.z.“). Uvedený zákon bol zrušený s účinnosťou od 1. novembra 2004 zákonom č. 581/2004 Z.z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou. Z ustanovenia § 77a ods. 9 tohto zákona vyplýva, že konania začaté pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 581/2004 Z.z. sa dokončia podľa zákona č. 273/1994 Z.z.

V dôsledku zrušenia povolenia na zriadenie zdravotnej poisťovne (ktoré nadobudlo právoplatnosť 17. júla 1999) sa P. zo zákona dostala do likvidácie (§ 34 ods. 4 zákona č. 273/1994 Z.z.). Následne rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave z 20. apríla 2001 č.k. 7 K 70/2001-30 bol podľa zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov na majetok poisťovne vyhlásený konkurz. Správca konkurznej podstaty úpadcu v priebehu konkurzného konania vydal platobný výmer z 21. októbra 2002 číslo 847/2002 v spojení s rozhodnutím z 3. januára 2003 číslo 847/2002 a platobný výmer z 21. októbra 2002 číslo 848/2002 v spojení s rozhodnutím z 3. januára 2003 číslo 848/2002. Tieto

rozhodnutia majú byť exekučným titulom pre exekúciu prebiehajúcu v tomto konaní, a to vo väzbe na postúpenie pohľadávky na oprávneného z tohto konania.

Ako už bolo uvedené vyššie, dovolací súd pre ďalší procesný postup považoval za určujúcu otázku, či exekučný titul, ktorým v danej veci má byť platobný výmer z 21. októbra 2002 číslo 847/2002 v spojení s rozhodnutím z 3. januára 2003 číslo 847/2002 a platobný výmer z 21. októbra 2002 číslo 848/2002 v spojení s rozhodnutím z 3. januára 2003 číslo 848/2002, vydané JUDr. T. K., správcom konkurznej podstaty úpadcu (pôvodného oprávneného) P., ktorých právnym dôvodom je predpis poisťného v zmysle § 19 ods. 2 zákona č. 273/1994 Z.z., je exekučným titulom v zmysle ustanovenia § 41 Exekučného poriadku.

Predpokladom exekúcie je existencia rozhodnutia (okrem ak sa exekúcia vykonáva na základe vykonateľnej notárskej zápisnice). O aké rozhodnutie sa musí jednať podrobnejšie upravujú ustanovenia § 41 Exekučného poriadku. Vo všeobecnosti exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok (§ 41 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 41 ods. 2 Exekučného poriadku taxatívne vymenúva, na podklade akých rozhodnutí je možné vykonať exekúciu. Okrem iných, exekúciu je možné vykonať na základe vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste (§ 41 ods. 2 písm. f/ Exekučného poriadku). Za účinnosti zákona č. 273/1994 Z.z. pôsobnosť orgánu verejnej správy vykonávali aj zdravotné poisťovne. Preto boli v zmysle ustanovení § 19 ods. 2 a 3 uvedeného zákona oprávnené vydávať rozhodnutia (platobné výmery) o predpise poisťného. Na uvedené konanie sa v zmysle ustanovení § 58 zákona č. 273/1994 Z.z. vzťahovali predpisy o správnom konaní, pričom právoplatné rozhodnutie bolo preskúmateľné súdom (§ 58 ods. 5).

Ako vyplynulo z vyššie uvedeného skutkového stavu, platobné výmery, ktoré mali byť v posudzovanej veci exekučným titulom, neboli vydané zdravotnou poisťovňou ale správcom konkurznej podstaty úpadcu, ktorým bol majetok zdravotnej poisťovne. Preto je rozhodujúce vyriešiť otázku, či platobné výmery vydané správcom konkurznej podstaty sú exekučnými titulmi, pričom túto otázku je potrebné posudzovať v závislosti od postavenia správcu konkurznej podstaty.

Pod majetkom úpadcu vo všeobecnosti treba rozumieť aj pohľadávky úpadcu, ktoré existovali v čase vyhlásenia konkurzu na jeho majetok. Z toho vyplýva, že správca konkurznej podstaty má pri správe majetku úpadcu oprávnenie nakladať s majetkom podstaty a prechádza na neho aj výkon práv a povinností, ktoré súvisia s nakladaním s majetkom podstaty (§ 14 ods. 1 písm. a/ zákona č.328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní). Z ustanovení uvedeného zákona však nevyplýva oprávnenie vydávať individuálne akty orgánu verejnej moci (správy). Pod správou majetku úpadcu vo vyššie uvedenom zmysle preto nemožno rozumieť výkon práv prislúchajúci orgánu verejnej moci (zdravotnej poisťovne). Správca konkurznej podstaty má iba právo (a povinnosť) vykonať všetky procesné úkony (podať žalobu, podnet orgánu, ktorý je oprávnený vo veci rozhodnúť) v záujme uspokojenia pohľadávok úpadcu. Postavenie orgánu verejnej správy by mohlo byť správcovi konkurznej podstaty dané len právnou úpravou, ktorá by *expressis verbis* takéto oprávnenie správcovi konkurznej podstaty priznávala. Pokiaľ takúto právnú úpravu právny poriadok neobsahuje, správca majetku konkurznej podstaty nie je oprávnený vydávať individuálne právne akty, ktoré sú exekučným titulom v zmysle ustanovení § 41 Exekučného poriadku.

Ako už bolo uvedené, predpokladom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následné vydanie upovedomenia o začatí exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia, pričom sa musí jednať o rozhodnutie vykonateľné po materiálnej aj formálnej stránke. Iba vykonateľné rozhodnutie totiž umožňuje v exekučnom konaní vynútiť plnenie. Súd sa pri skúmaní toho, či rozhodnutie je vykonateľné zaoberá predovšetkým tým, či sa jedná o rozhodnutie, ktoré možno vykonať podľa Exekučného poriadku, a či rozhodnutie je vykonateľné po formálnej ako aj po materiálnej stránke. Ide pritom o predpoklady, ku ktorým súd prihliada z úradnej povinnosti. Súčasťou týchto predpokladov je, že exekučný titul bol vydaný orgánom na vydanie takéhoto rozhodnutia príslušným. Ak rozhodnutie vydal nepríslušný orgán, ide o právny akt nulitný, pri ktorom sa pre účely exekučného konania neuplatňuje princíp jeho správnosti ale naopak, má to za následok, že takéto rozhodnutie nie je možné vykonať. Nie je totiž aktom štátnej správy, resp. verejnej moci. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho akoby neexistoval.

Vzhľadom na vyššie uvedené, treba aj na vydanie platobného výmeru správcovi konkurznej podstaty v danej veci hľadať ako na nulitný akt. Toho dôsledkom je, že v preskúmvanej veci absentuje exekučný titul pre vykonanie exekúcie. Pokiaľ ide o právne dôsledky nulitného aktu dovolací súd dáva do pozornosti rozhodnutia uverejnené v Zbierke

rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 56/1995, č. 70/1998, č. 72/1998, pričom do osobitnej pozornosti dáva rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené pod č. 58/1997, ktoré expressis verbis vyslovilo záver, že výkon rozhodnutia je neprípustný, ak je „exekučný titul“ nulitným právnym aktom.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil uznesenie Krajského súdu v Žiline z 27. februára 2009 sp. zn. 10 CoE 67/2008, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Čadca z 29. januára 2008 č.k. 4 Er 371/2007-140 vo výroku o zamietnutí návrhu povinnej na zastavenie exekúcie, uznesenie Okresného súdu Čadca z 29. januára 2008 č.k. 4 Er 371/2007-140 vo výroku o zamietnutí návrhu povinnej na zastavenie exekúcie, a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b O.s.p.), v ktorom bude právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí pre tento súd záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného ako i dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. februára 2011

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková